

Analýza sociálnych vplyvov Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rovnosť žien a mužov a vplyvy na zamestnanosť (Ak v niektorej z hodnotených oblastí sociálnych vplyvov (bodov 4.1 až 4.4) nebol identifikovaný vplyv, uveďte v príslušnom riadku analýzy poznámku „Bez vplyvu.“.)		
4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.		
Vede návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností? Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom? Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia? (V prípade vyššieho počtu hodnotených opatrení doplňte podľa potreby do tabuľky pred bod 4.2 ďalšie sekcie - 4.1.1 Pozitívny vplyv/4.1.2 Negatívny vplyv).		
a)	4.1.1 Pozitívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Opatrenia v rámci Akčných plánov Stratégie rovnosti a inklúzie Rómov do roku 2030 na roky 2025 – 2027 jednotlivých prioritných oblastí ostali zachované z minulého obdobia, pokrývajú široké spektrum oblastí každodenného života obyvateľov vylúčených komunit. Jednotlivé aktivity prioritných oblastí ovplyvnia hospodárenie domácností. Opatrenia vedúce k zlepšeniu/získaniu bývania, prístupu k vode, likvidácie odpadu a splaškov, čo bude mať dosah na hospodárenie každej domácnosti, ktorej sa jednotlivá aktivita dotkne, nepôjde o plošný vplyv. Môže teda dôjsť k zmene v hospodárení konkrétnych domácností. Na jednej strane príde v prípade domácností k zvýšeniu nákladov - napr. pri poplatkoch na vodu a energie, likvidáciu komunálneho odpadu, no na druhej strane sa odstráni segregácia a vylúčenie, keďže samotná Stratégia Rómov má za cieľ znižovanie rozdielov medzi minoritou a majoritou. Opatrenia zamerané na zlepšenie prístupu k vzdelaniu a zamestnaniu prispievajú k zvýšeniu príjmov domácností, keďže cieľom je zvýšiť mieru zamestnateľnosti a zamestnanosti obyvateľov pochádzajúcich z marginalizovaných rómskych komunit, čím ide o zlepšenie celkovej finančnej situácie ich rodín, ktoré majú následne vplyv na zlepšenie situácie hospodárenia domácností. Zvýšenie legálnej zamestnateľnosti nesie v sebe prvok zvýšenia príjmu každého jedného zamestnaného ako aj zlepšenie situácie celej rodiny. Opatrenia, tak ako sú uvedené v predloženom materiáli, podporujú nielen individuálneho občana, ale prispievajú k postupnému zníženiu prejavov segregácie, s ktorými sa ešte stále stretávame. Časť opatrení nesie v sebe prvok asistencie, kde sa očakáva neskorší nástup efektu, resp. dopadu aktivity. Opatrenia smerujú k celkovému zníženiu prejavov chudoby v rómskych komunitách a posilňujú inkluzívny charakter spoločnosti.
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Oplyvnená skupina č. 1 Obyvatelia pochádzajúci z marginalizovaných rómskych komunit, jednotlivci, rodiny ale aj celé komunity.
	Oplyvnená skupina č. 3	Oplyvnená skupina č. 2 Časť opatrení sa bude týkať aj majoritnej spoločnosti, v prípade niektorých opatrení ide o zblížovanie komunit a teda aj stieranie rozdielov.
d)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Oplyvnená skupina č. 1 Nie je možné kvantifikovať rast ani pokles príjmov jednotlivých opatrení a aktivít na veľkosť dotknutej skupiny. Cieľe a opatrenia prispievajú k celkovému zlepšeniu ekonomickej situácie a zvýšeniu životnej úrovne rómskych jednotlivcov a domácností. V AP vzdelávanie a jeho jednotlivé opatrenia sa dotknú viacerých skupín (jednotlivci, rodiny, zamestnanci) nasledujúce údaje predstavujú kvantifikované skupiny. Opatrenia sa priamo dotknú približne 13 460 jednotlivcov a 600 rodín. V nasledujúcich opatreniach pôjde približne o : 1.1 Zlepšiť kognitívne, emocionálne a prosociálne zručnosti detí z MRK v ranom veku prostredníctvom aktívnej účasti detí a rodičov na programoch ranej starostlivosti - 600 rodín;

	• 1.3 Predchádzať predčasnému ukončeniu školskej dochádzky (PUŠD), a tým zabezpečiť vyššiu mieru úspešného absolvovania vyššieho sekundárneho vzdelania ISCED 3, vrátane ISCED 3C – 7 200 žiakov; • 1.4 Dosahovať pripravenosť ľudí z MRK na trh práce prostredníctvom zvyšovania počtu absolventov odborného a úplného stredného vzdelania a podpory rozvoja ich životných zručností – 250 žiakov; • 3.1 Rozširovať existujúce priestorové kapacity materských a základných škôl pre zabezpečenie dostupnej edukácie všetkých detí z MRK – 5 200 detí; • 3.2 Zlepšovať materiálne podmienky edukácie detí a žiakov z MRK s cieľom skvalitniť ich výchovno - vzdelávací proces – 200 detí; • 4.2 Systematicky zmierňovať a eliminovať prejavy segregácie v edukačnom procese na všetkých stupňoch vzdelávacieho systému – 550 jednotlivcov; • 6.4 Zabezpečiť dostupnosť a vymožitelnosť práva komunikovať v rómskom jazyku v praxi – 60 jednotlivcov. Uvedené číselné údaje sú počty priamo ovplyvnených jednotlivcov/skupín, ktoré je plánované ovplyvniť opatreniami v navrhovanom dokumente. Očakáva sa, že opatrenia budú mať aj nepriamy vplyv na nekvantifikovateľné počty obyvateľov. V AP Zamestnanosť sa opatrenia celkovo dotknú približne 39 779 jednotlivcov. V rámci jednotlivých opatrení AP Zamestnanosť sa bude jednať približne o: • 1.1. Realizovať programy na podporu získavania základných a digitálnych zručností mužov a žien z MRK s cieľom lepšie vyhovieť potrebám a dopytu na trhu práce využívať príležitosti, ktoré v každodennom živote ponúkajú existujúce a nové digitálne nástroje a trendy – 5936 jednotlivcov; • 1.2. Podporiť študentskú/ absolventskú prípravu a rozvoj kariéry, prvé pracovné skúsenosti, umiestňovanie do zamestnania – 1288 jednotlivcov; • 2.1. Skvalitniť služby na riešenie potrieb mladých osôb z MRK, ktorí sú nezamestnaní a neaktívni – prispôbením individualizovaných holistických akčných plánov, zameraných na celkový rozvoj, ktoré zohľadnia ich preferencie a motiváciu, bariéry, nevýhody a dôvody, pre ktoré sú nezamestnaní alebo neaktívni – 1080 jednotlivcov; • 2.2 Podporiť rovnaký prístup osôb z MRK k zamestnaniu vo verejnom aj súkromnom sektore prostredníctvom opatrení, ako sú pozitívne opatrenia a systémy podpory pre zamestnávateľov, ako aj zlepšenie prístupu k službám zamestnanosti vrátane aktívnych politík trhu práce – 11 280 jednotlivcov; • 2.3 Zabezpečiť komplexný prístup so zameraním na zlepšovanie životných podmienok osôb z MRK, s dôrazom na charakter potrieb a špecifických problémov lokalít, ktoré sú uvedené v aktuálnom ekvivalente ARK – 16 200 jednotlivcov; • 3.1. Podporiť rovnaký prístup osôb z MRK k samostatnej zárobkovej činnosti a podnikaniu, vrátane sociálneho podnikania – 2860 jednotlivcov; • 3.2 Podporovať zamestnávanie znevýhodnených UoZ z prostredia MRK, vrátane prostredníctvom sociálnej ekonomiky – 1060 jednotlivcov; • 4.1. Podporiť znižovanie a odstránenie diskriminácie zvyšovaním povedomia o nediskriminačnom zamestnaní a prístupe k zamestnaniu – 75 jednotlivcov. V AP Bývanie sa opatrenia celkovo dotknú priamo približne 1515 domácností a 1000 jednotlivcov v rámci asistencie svojpomocnej výstavby
--	---

	a vytvorení podmienok na zlepšenie hygienických štandardov bývania v obciach s prítomnosťou MRK prostredníctvom vysporiadania pozemkov. Navyše, pri realizácii výzvy na podporu infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2000 EO a zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch očakávame spolu 70 osôb z MRK pripojených na vylepšené verejné zásobovanie vodou, a pri aktivite Sprevádzanie, zmocňovanie a motivácia novoprijatých klientov pri úsilí dlhodobého udržania získaného bývania v prípade výstavby bytových jednotiek a domov sa očakáva, že intervencia v oblasti bývania bude poskytnutá spolu 400 osobám žijúcim v osídlení MRK. Zároveň AP predpokladá dopad priamo na obce s MRK a väčšinovú populáciu. Jedná sa najmä o nasledovné aktivity: • ÚSVRK bude prostredníctvom NP A-PVP poskytovať obciam a mestám asistenciu pri usporiadaní právnych vzťahov k pozemkom pod osídleniami MRK. Asistencia bude prebiehať formou poskytovania stanovísk, usmernení a odporúčaní, poskytovaním mapových podkladov k pozemkom v rámci jednoduchých pozemkových úprav apod. Merateľným ukazovateľom aktivity je počet obcí, ktorým boli v rámci projektu poskytnuté stanoviská, usmernenia, alebo iné odporúčania, alebo bol obci poskytnutý mapový podklad pozemkov pod osídlením k žiadosti o jednoduché pozemkové úpravy podľa ustanovenia §2 ods. 1 písm. j) zákona č. 330/1991 Zb., a to v roku 2025 sa jedná o 450 obcí a 2026 o 500 obcí. • Podpora dopytovo orientovaných projektov na vysporiadanie pozemkov pod osídleniami MRK od roku 2023 (očakávaný počet obcí zapojených do projektu za celé obdobie AP je 60); • Počet podporených obcí v oblasti vodovodov, v oblasti kanalizácií, v oblasti odpadového hospodárstva a v oblasti cestnej infraštruktúry sa očakáva vo výške 100 za celé obdobie plnenia AP; • Podpora projektov zameraných na rekonštrukciu a výstavbu adekvátnych (vyhovujúcich) foriem bývania pre sociálne odkázané skupiny obyvateľstva s dôrazom na MRK, s merateľným ukazovateľom - počet obcí, ktoré úspešne zrealizovali projekt (v počte 20); • Aktivita Zvyšovanie povedomia v oblasti udržateľného rozvoja formou vzdelávania pedagogických zamestnancov má merateľný ukazovateľ počet pedagogických zamestnancov pracujúcich so žiakmi z MRK, ktorí absolvovali vzdelávanie (za celé obdobie AP je 15); • Aktivita Realizovanie vzdelávacích kampaní v osídleniach MRK so zameraním na bývanie a životné prostredie predpokladá za celé obdobie AP 300 osôb MRK zapojených do kampaní; • Pri separácii odpadov predpokladáme 60 obcí zapojených do aktivity každoročne (2025 a 2026); • Pri realizácii aktivít zameraných na zvyšovanie kvality života a životného prostredia v MRK pracovníkmi pomáhajúcich profesií (MOaPS) očakávame 200 zapojených obcí každoročne (2025-2026). V AP Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie sa opatrenia sústredia primárne na osvetové aktivity, školenia a zvyšovanie povedomia. V rámci školení s väčšinou populáciou sa počíta so širokým dopadom na väčšinovú spoločnosť - najmä po vytvorení Rómskeho mediálneho domu ako prostriedku na zlepšenie mediálneho obrazu Rómov. Osvetové aktivity z AP budú mať ciele dopad približne na 1500 príslušníkov MRK, 30 príslušníkov MOaPS a 100 príslušníkov ozbrojených zložiek. Okrem toho sa počíta s dopadom projektov z dotačnej schémy ÚSVRK na tému boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie, dopad na približne 400 žiakov v prípade modulárnej učebnice a EduLARP, 30 študentov žurnalistiky, a zhruba 25 000 obyvateľov v rámci rôznych kultúrnych podujatí - napr. Interkultúrne susedské dni, putovné výstavy, festivaly, pamätný deň rómskeho holokaustu, a podpora projektov. Predkladaný materiál má pozitívne vplyvy na sociálne prostredie aj v časti AP zdravie v rámci špecifického cieľa 2. Podpora zdravého životného
--	---

	štýlu a prevencie ochorení v osídleniach MRK. Pozitívny vplyv na sociálne prostredie bude dosiahnutý cestou nasledovných aktivít: 2.1.3 Realizácia prednášok poskytovania prvej pomoci pre základné školy Program "Mladý zdravotník" Cieľom aktivity je realizovať výučbu, ukážky základných techník poskytovania prvej pomoci. Týmto sa zvýši úroveň vedomostí medzi mladšími generáciami z MRK v danej oblasti, čo podporí prevenciu a reakčnú schopnosť komunity na núdzové situácie. Zvyšovaním zručností u detí sa podporí ich zodpovednosť a pohotovosť v prípade potreby poskytnutia pomoci v komunite. 2.1.4 Realizácia vzdelávacej aktivity v oblasti výchovy ku zdravému životnému štýlu pre základné školy s vyšším zastúpením žiakov z MRK v Košickom a Prešovskom samosprávnom kraji vo vzdelávacom programe "Mladí mladým" Cieľom tejto aktivity je zlepšiť znalosti detí o zdravom životnom štýle, čím sa budú vytvárať pozitívne návyky, ktoré ovplyvnia aj ich širšie rodiny a komunity. Komunitné vzdelávanie formou rovesníckeho prístupu v oblasti posilnenia poznatkov o podpore zdravia následne prispeje k celkovému zlepšeniu postojov a správania sa k vlastnému zdraviu komunity. 2.1.5 Vypracovanie a implementácia vzdelávacieho programu SČK "Vlázky bez starostí" pre zamestnancov základných škôl s vyšším zastúpením žiakov z MRK v Košickom a Prešovskom samosprávnom kraji za účelom osvojenia si správnych techník a etických princípov dezinfekcie parazitov vlasatej časti hlavy v školskom prostredí Cieľom tejto aktivity je vytvoriť vzdelávací program pre zamestnancov základných škôl, teda učiteľom so zameraním na osvojenie si dôležitých techník a etických princípov dezinfekcie parazitov vlasatej časti hlavy detí v školskom prostredí. Motivácia a schopnosť učiteľov riešiť tieto problémy následne prispeje k lepšiemu zdraviu a pohode detí v školských zariadeniach. 2.1.6 Podpora systematizácie práce, efektívnosti a adresnosti poskytovania intervencií školských zdravotníkov Cieľom aktivity je zriadiť pri Slovenskej komore sestier a pôrodných asistentiek sekciu školských zdravotníkov, sestier, ktorá podporí zdieľanie praktík a efektívnych stratégií v oblasti podpory zdravia a prevencie ochorení v detí v školskom prostredí aj so zameraním na programy podpory zdravia zamerané na deti pochádzajúce z vylúčených komunít. Zlepšenie profesionalizácie posilnenie zručností a vedomostí zdravotníckeho personálu v školách prispeje k tomu, že deti dostanú kvalitnejšiu podporu pri prevencii a liečbe ochorení už priamo v školských zariadeniach. 3.5 Posilnenie prístupu MRK k sociálnym službám na komunitnej a regionálnej úrovni v oblasti podpory prístupu a čerpania služieb zdravotnej starostlivosti Cieľom tejto aktivity, je zvýšiť prístup marginalizovaných rómskych komunít k službám sociálnej starostlivosti na komunitnej a regionálnej úrovni, či sa zvýši pre nich aj samotná dostupnosť služieb zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Kvantifikovaný odhad jednotlivcov, domácností, na ktorých opatrenie spolu aktivitami bude mať dosah: 10 000 / 5 000
--	---

		Dopad jednotlivých aktivít je v pravidelných intervaloch monitorovaný a vyhodnocovaný. Nárast príjmov dotknutých skupín obyvateľov vylúčených komunit bude možné vyhodnotiť v rámci monitorovania a hodnotenia dosahovaných hlavných a čiastkových cieľov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030. Pravidelne sa situácie monitoruje prostredníctvom štatistických zisťovaní. EU SILC_MRK, dostupné na https://www.romovia.vlada.gov.sk/eu-silc_mrk/
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Časť aktivít, ktoré sú primárne uvedené v AP PO Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie (najmä osvetové aktivity), sa sústreďujú na majoritnú spoločnosť, avšak ich vyčíslenie vo vzťahu k priemernému rastu príjmov a poklesu výdavkov nie je možné, keďže sa jedná o hodnotové školenia, ktoré nemajú priamy vplyv na predmetné veličiny. Školenia sú primárne zamerané na zvyšovanie povedomia správneho uplatňovania legislatívy, príp. informovania o rómskej komunite na Slovensku.
g)	4.1.1.1 Z toho pozitívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte pozitívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. znížovanie miery rizika chudoby, priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Fakty týkajúce sa chudoby a sociálneho vylúčenia ukazujú, že marginalizované rómske skupiny, čelia oveľa vyššiemu riziku chudoby a materiálnej deprivácie v porovnaní so zvyškom populácie. V roku 2020 (EU SILC_MRK) žilo 87 % osôb z marginalizovaných rómskych komunit pod hranicou rizika chudoby, pričom u detí z týchto komunit bolo toto percento ešte vyššie – až 91 %. Pre porovnanie, v celkovej populácii žilo pod hranicou rizika chudoby 11 % osôb a 17 % detí. Navyše viac ako polovica ľudí z marginalizovaných rómskych komunit; (52 %) trpí závažnou materiálnou depriváciou, čo je výrazný rozdiel oproti 6 % v celkovej populácii. Akčné plány na roky 2025–2027 a ich konkrétne aktivity v jednotlivých prioritných oblastiach by mali prispieť k zlepšeniu životných podmienok a zníženiu rizika chudoby tejto skupiny obyvateľov. Očakáva sa, že akčné plány prinesú priame ale aj nepriame pozitívne zmeny pre skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, pričom budú podporovať ich ekonomickú stabilitu a sociálnu inklúziu. Opatrenia v akčných plánoch budú zamerané na zlepšenie hospodárenia domácností prostredníctvom zvýšenia príjmov (priama zamestnanosť a zvýšenie zamestnateľnosti), na zvýšenie príjmov sú zamerané aj programy na podporu zamestnanosti, vzdelávania a podnikania, ktoré zlepšia ekonomickú situáciu domácností. Medzi kľúčové opatrenia patria aj aktivity v oblasti vzdelávania, ktoré potenciálne zvyšujú zamestnanosť do budúcnosti ale aj zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti, ktoré môžu viesť k zníženiu nákladov v dotknutých domácnostiach. Na strane znížovania výdavkov sa plán zameriava na cenovo dostupné bývanie alebo zlepšenie infraštruktúry, čím sa síce výrazne nezmiernia náklady na základné životné potreby, ale zvýši sa istota v bývaní. Tieto opatrenia spoločne prispievajú k zlepšeniu finančnej stability ohrozených domácností.
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
		Marginalizované rómske komunity, t. j. predovšetkým zraniteľné a sociálne vylúčené skupiny, ako sú napríklad Rómovia.
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
j)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Ovplyvnená skupina č. 1
		Ako bolo uvedené v bode 4.1.1. e)

	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2 -
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Ako bolo uvedené v bode 4.1.1. e) a f)
a)	4.1.2 Negatívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	
	Ovplyvnená skupina č. 3	
d)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	
	Ovplyvnená skupina č. 3	
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
g)	4.1.2.1 Z toho negatívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte negatívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. zvyšovanie miery rizika chudoby, priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Tak ako je uvedené v bode 4.1.1. e) a f)
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1 Marginalizované rómske komunity, t. j. predovšetkým zraniteľné a sociálne vylúčené skupiny, ako sú napríklad Rómovia.
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2 nie
j)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 1 nie
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2 nie
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Tak ako je uvedené v 4.1.1 e) a f)

4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.

Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám?

Popíšte hodnotené opatrenie, špecifikujte ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

a) Rozumie sa najmä na prístup k: - sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím), - kvalitnej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam, - pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím, - zamestnaniu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce, - zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím, - k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, - bývaniu a súvisiacim základným komunálnym službám, - doprave, - ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom, - spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám, - informáciám, - k iným právam (napr. politickým).	Z povahy predkladaného materiálu vyplýva, že opatrenia majúce vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám nie je možné kvantifikovať. Aktivity v podobe konkrétnych projektov majú jasne stanovené cieľové skupiny (obyvatelia pochádzajúci z marginalizovaných rómskych komunít) ako aj cieľové hodnoty. Ich dosahovanie bude podliehať jednak monitorovaniu konkrétneho projektu, ako aj monitorovaniu a hodnoteniu samotného Akčného plánu. Opatrenia Akčného plánu v oblasti zdravia smerujú k zlepšeniu dostupnosti služieb sociálnozdravotnej a celkovej zdravotnej starostlivosti obyvateľov pochádzajúcich z marginalizovaných rómskych komunít. Ide aj o asistenčné služby (oblasť školských zdravotníkov, asistentov zdravia a iné služby). Opatrenia Akčného plánu v oblasti zamestnanosti sú zacielené na zlepšenie situácie v zamestnávaní a zvýšení potenciálu legálne sa zamestnať pre obyvateľov pochádzajúcich z marginalizovaných rómskych komunít, obsahujú aj aktivity služieb zamestnanosti, školiace a vzdelávacie aktivity. Časť aktivít je smerovaná na odborné vzdelávanie a to aj pre pomocné profesie, či udržanie si zamestnania. Opatrenia v podobe aktívnych opatrení trhu práce, ktoré sú súčasťou Akčných plánov v oblasti zamestnanosti, sú zamerané na nízko kvalifikované a dlhodobo nezamestnané osoby, podporujú tvorbu pracovných miest najmä v sektoroch s vysokým dopytom po pracovnej sile. Jedným z cieľov je získať/zvýšiť kvalifikáciu Rómov prostredníctvom vzdelávacích programov a rekvalifikácií, čo môže viesť k lepším pracovným príležitostiam, napríklad v sektore služieb, stavebníctve, príp. v iných oblastiach. Tieto opatrenia majú výrazný vplyv na samosprávne kraje, kde sa nachádza zvýšená koncentrácia obyvateľov pochádzajúcich z lokalít s marginalizovanými rómskymi komunitami (podľa Atlasu MRK 2019), teda na regióny a obce v Prešovskom, Košickom a Banskobystrickom kraji. Vo všeobecnosti však opatrenia a aktivity Akčného plánu v oblasti zamestnanosti nemajú špecificky regionálne zameranie, vplyv majú na úrovni celej krajiny. Akčné plány sa zameriavajú na dlhodobo nezamestnaných a nízko kvalifikovaných pracovníkov. V oblasti zamestnanosti sa Akčné plány zameriavajú aj na podporu integrácie marginalizovaných skupín do pracovného procesu. Akčné plány sa sústreďujú na zvyšovanie kvalifikácie, zlepšovanie pracovných zručností a podporu zamestnatelnosti, čo vedie k expanzii pracovného trhu. Zlepšenie pracovných podmienok Rómov a ich začlenenie do formálnej ekonomiky by malo znížiť mieru chudoby, zlepšiť životnú úroveň a znížiť záťaž na sociálne systémy v dlhodobom horizonte. Opatrenia Akčného plánu v oblasti bývania sú cielené na bývanie a občiansku vybavenosť, časť z nich je v podobe asistenčných služieb určených na získanie/udržanie si bývania, získanie/zlepšenie prístupu k pitnej vode, získanie informácií o potrebe ochrany životného prostredia. Opatrenia Akčného plánu boja s protirómskym rasizmom a podpore participácie sú zamerané na posilnenie právnej ochrany a odstránenie diskriminácie vo všetkých jej podobách.
---	--

		Opatrenia Akčného plánu v oblasti vzdelávania smerujú k zlepšeniu vzdelanostnej úrovne Rómov a Rómok. Základným predpokladom kvalitného a fungujúceho vzdelávacieho systému je umožniť každému jednotlivcovi rozvíjať jeho vzdelávací potenciál, zabezpečiť dostupnosť a prístupnosť všetkých stupňov vzdelávania. Kvalitné predprimárne a základné vzdelávanie pomáha znižovať sociálne rozdiely. Investovaním do kvalitného, dostupného vzdelávania od predškolského veku ušetríme v budúcnosti na sociálnych výdavkoch. Opatrenia a aktivity majú tiež za cieľ zlepšiť situáciu príslušníkov vylúčených komunít, čo sa týka ich prístupu na trh práce.
b)	<i>Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?</i> <i>Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.</i>	
c)	<i>Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.:</i> - domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom), - nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov, - deti (0 – 17), - mladí ľudia (18 – 25 rokov), - starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia, - ľudia so zdravotným postihnutím, - marginalizované rómske komunity - domácnosti s 3 a viac deťmi, - jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi), - príslušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, - iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia	Obsah predloženého materiálu - Návrh Akčných plánov Stratégie rovnosti a inklúzie Rómov do roku 2030 na roky 2025–2027 má významný vplyv predovšetkým na zraniteľné skupiny, jednotlivé opatrenia a konkrétne aktivity smerujú k znižovaniu prejavov chudoby a sociálneho vylúčenia príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít, bez ohľadu na vekovú skupinu či pohlavie. Opatrenia Akčného plánu v oblasti zamestnanosti sú cieľené na osoby pochádzajúce z marginalizovaných rómskych komunít dlhodobo nezamestnané, NEET-ov, ako aj ďalšie skupiny nezamestnaných, kde je možné aplikovať (osvedčené či nové) aktívne opatrenia trhu práce vrátane individuálneho prístupu a poradenstva.

4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí. Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rovnosť žien a mužov.	
a)	4.3.1 Dodržiava návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie alebo iného statusu? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Ak áno, ktoré skupiny sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?
b)	Predkladaný materiál je v súlade s ustanoveniami zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), a svojou podstatou predstavujú dočasné vyrovnávacie opatrenia podľa § 8a uvedeného zákona, a v tejto regulácii budú aj naďalej monitorované, hodnotené, a naďalej budú podávané ročné periodické správy Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva. Vytvára podmienky pre zlepšovanie rovnakého postavenia v parametroch pohlavia, rasy, etnicity, sociálneho statusu.
c)	4.3.2 Môže návrh viesť k zväčšovaniu nerovností medzi ženami a mužmi? Podporuje návrh rovnosť príležitostí? Má návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Popíšte vplyvy.
d)	Popíšte riziká návrhu, ktoré môžu viesť k zväčšovaniu nerovností: Predložený materiál nezakladá žiadne riziko, ktoré by mohlo viesť k zväčšovaniu nerovností medzi ženami a mužmi, nepredpokladá sa odlišný vplyv na ženy a mužov. Opatrenia a jednotlivé aktivity podporujú rovnosť príležitostí.
e)	Popíšte pozitívne vplyvy návrhu na dosahovanie rovnosti žien a mužov, rovnosti príležitostí žien a mužov, prípadne vplyvy na ženy a mužov, ak sú odlišné: Opatrenia a jednotlivé aktivity v Akčnom pláne nerozlišujú medzi opatreniami určenými zvlášť mužom a ženám, všetky sú v súlade čo sa týka rovnosti príležitostí.
f)	Má návrh významné vplyvy na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva? Ak áno, aké? Akým spôsobom? Zraniteľnou skupinou obyvateľstva sa rozumejú najmä ženy ohrozené viacnásobnou diskrimináciou, tehotné matky, seniorky, ženy patriace do marginalizovaných skupín obyvateľstva, migrantky, ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, obeť násilia a pod. Opatrenia a aktivity v Akčnom pláne sa dotýkajú aj zraniteľných skupín obyvateľov pochádzajúcich z marginalizovaných rómskych komunít, takouto skupinou sú ženy, matky, ktoré majú problémy so získaním zamestnania, jednak z dôvodu nízkej kvalifikácie ako aj z dôvodu doby, kedy boli mimo pracovného pomeru z dôvodu starostlivosti o deti. Ďalšou zraniteľnou skupinou sú osoby so zdravotným postihnutím. Návrh Akčných plánov obsahuje opatrenia priamo zamerané na ženy v marginalizovaných rómskych komunitách, napríklad v oblasti zamestnanosti, kde je zahrnuté opatrenie zamerané na podporu žien, vrátane žien pochádzajúcich z marginalizovaných rómskych komunít zasiahnutých viacnásobnou diskrimináciou po návrate do zamestnania. Okrem toho, opatrenia v Akčných plánoch môžu mať aj nepriamy pozitívny vplyv na skupinu žien, špeciálne na ženy pochádzajúce z marginalizovaných rómskych komunít a prispieť k ich sociálnej a ekonomickej stabilite v oblastiach ako: • Zlepšený prístup k sociálnym službám, ako sú služby starostlivosti o deti a podpora v rodinách, umožní ženám zosúladiť pracovné a rodinné povinnosti. • Opatrenia na zlepšenie prístupu k sociálnozdravotným a zdravotným službám môžu prispieť k zlepšeniu zdravia a skvalitneniu života jednak dievčat a žien, ale aj všetkých osôb so zdravotným postihnutím. • Opatrenia zamerané na podporu vzdelávania dievčat a mladých žien v rómskych komunitách, môže prispieť k dlhodobému zlepšeniu ich sociálnych a ekonomických podmienok.
g)	Pri identifikovaní vplyvov na rovnosť žien a mužov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi ženami a mužmi, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rovnosti žien a mužov nespočíva len v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti ako aj rodinnom živote, ale taktiež v podpore rovnosti medzi nimi. V ktorých oblastiach podpory rovnosti žien a mužov návrh odstraňuje prekážky a/alebo podporuje rovnosť žien a mužov? Medzi oblasť podpory rovnosti žien a mužov okrem iného patria: Predložený materiál obsahuje viacero opatrení týkajúcich sa podpory rovnosti oboch pohlaví. Takéto opatrenia a aktivity sú zahrnuté v Akčnom pláne boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie, ide o opatrenie zamerané na podporu projektov so zameraním na pomoc obetiam domáceho násilia (so zohľadnením špecifickej situácie rómskych žien). Taktiež ide o viacero aktivít, ktoré sa orientujú na odstránenie prekážok a podporujú rovnosť žien a mužov, čím prispievajú k zníženiu rodových stereotypov.

- podpora slobodného výberu povolania a ekonomickej činnosti - podpora vyrovňovania ekonomickej nezávislosti, - zosúladienie pracovného, súkromného a rodinného života, - podpora rovnosti príležitostí pri participácii na rozhodovaní, - boj proti domácejmu násiliu, násiliu na ženách a obchodovaniu s ľuďmi, - podpora vnímania osobnej starostlivosti o dieťa za rovnocennú s ekonomickou činnosťou a podpora neviditeľnej práce v domácnosti ako takej, - rešpektovanie osobných preferencií pri výbere povolania a zosúladovania pracovného a rodinného života.	
---	--

4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce.	
V prípade kladnej odpovede pripojte odôvodnenie v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.	
a)	Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.
b)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. V rámci AP Zamestnanosť predpokladáme vznik nových pracovných miest v rámci aktivít 2.3.2 Zamestnávanie Rómov v rámci Miestnych občianskych a preventívnych služieb a realizácia preventívno-informačných programov smerujúcich k zvýšeniu občianskej zodpovednosti a zlepšeniu občianskeho spolunažívania a 2.3.7 Podpora pestovania a ochrany lesa v oblastiach v blízkosti osídlení marginalizovaných rómskych komunít a rómskych komunít v nadväznosti na sociálnu integráciu MRK a RK prostredníctvom ich zamestnávania v lesnom hospodárstve. V aktivite 2.3.2 sa jedná o terciárny sektor v odvetví samosprávy - služby občanom, konkrétne sa jedná o pracovnú pozíciu osôb z MRK, ktoré zaisťujú poriadok a zlepšujú spolunažívanie v obciach. Odhaduje sa 4646 podporených orgánov verejnej správy alebo verejných služieb. V aktivite 2.3.7 sa jedná o primárny sektor v odvetví lesného hospodárstva a poľovníctva, kde budú vytvorené pozície, pre MRK, v spolupráci s Lesy SR v lesnom hospodárstve. Odhaduje sa 25 zapojených samospráv.
c)	Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu
d)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu. Predložený materiál vzhľadom na svoj obsah nemá dopad na potencionálny zánik pracovných miest.
e)	Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?
f)	Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce. Predložený materiál prostredníctvom realizácie viacerých opatrení a konkrétnych aktivít zvýši potenciál na dopyt po práci, potrební budú najmä kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, sociálni pracovníci či ďalšie pomáhajúce profesie, ktoré budú realizovať konkrétne aktivity a projekty. Viaceré opatrenia a aktivity zlepšujú prístup obyvateľov pochádzajúcich z marginalizovaných rómskych komunít k vzdelávaniu, získaniu kvalifikácie/rekvalifikácie či odbornej príprave, čo osobám z vylúčených komunít zvyšuje potenciál zapojenia sa do pracovného procesu. Aktivity v podobe podpory podnikania a rozvoja komunitných pracovných miest zvyšujú dopyt po miestnych pracovných silách a rozširujú pracovné príležitosti v oblastiach s vyššou koncentráciou rómskej komunity.
g)	Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?
h)	Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility). Úspešnosť jednotlivých opatrení a konkrétnych aktivít je možné len predpokladať. Bude závisieť o zapojenia sa jednotlivých subjektov do pripravovaných výziev a projektov. Opatrenia a aktivity smerujú k zlepšeniu celkovej situácie obyvateľov z vylúčených komunít, odstraňovaniu nerovností medzi obyvateľmi pochádzajúcimi z marginalizovaných rómskych komunít a väčšinovou populáciou. Ponuka práce sa môže zvyšovať prostredníctvom zlepšovania vzdelania, vytvárania pracovných príležitostí a podpory mobility pracovnej sily. Inštitucionálne faktory, ako uľahčenie zosúladenia pracovného a súkromného života a politika miezd, môžu stimulovať obyvateľov pochádzajúcich z marginalizovaných rómskych komunít, aby sa aktívne zapájali do pracovného trhu.
i)	Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?
j)	Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií. Predložený materiál nemá špecifické negatívne dôsledky pre určité skupiny profesií, zamestnancov alebo živnostníkov.
k)	Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?

d)	Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.	Opatrenia a aktivity Akčného plánu v oblasti zamestnanosti môžu okrem iného podporiť vstup mladých ľudí na trh práce tým, že im ponúknu možnosti zamestnania už na začiatku ich pracovnej kariéry. Staršie osoby môžu byť ovplyvnené podobným spôsobom, napríklad prostredníctvom rekvalifikačných kurzov, ktoré im umožnia dlhšie zostať v pracovnom procese. Vo všeobecnosti sa však akčné plány nezameriavajú na špecifickú vekovú kategóriu. Sú určené pre všetkých jednotlivcov bez rozdielu veku a pohlavia s cieľom podporiť rovnaké príležitosti na trhu práce a zlepšiť zamestnateľnosť marginalizovaných skupín naprieč všetkými vekovými skupinami.
----	--	--

